

VII. КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР ФАОЛИЯТИНИНГ УМУМИЙ ТАВСИФИ

Корхоналар ва ташкилотлар ягона давлат регистри маълумотларига кўра, 2019 йилнинг 1 октябрь ҳолатига рўйхатга олинган юридик шахслар сони (деҳқон ва фермер хўжаликларисиз) 23757 тани ташкил қилиб, шундан 22705 таси ёки 95,6 фоизи фаолият кўрсатмоқда.

Иқтисодий фаолият турлари бўйича рўйхатга олинган корхона ва ташкилотларнинг асосий қисми савдо 5724 та (24,1 фоизи), саноат 3643 та (15,3 фоизи), қурилиш 2545 та (10,7 фоизи), яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар 1836 та (7,7 фоизи), ташиш ва сақлаш 1377 та (5,8 фоизи) соҳаларига тўғри келади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 25 сентябрдаги “Корхоналар ва ташкилотларнинг ягона давлат регистри тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 274-сонли қарорига мувофиқ тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказувчи органлар томонидан тақдим этилган билдиришиномага асосан Корхона ва ташкилотларнинг ягона давлат регистри базаси юритилади.

2019 йилнинг 1 октябрь ҳолатига рўйхатга олинган ҳамда фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар иқтисодий фаолият турлари бўйича

	Рўйхатга олинганлар		Фаолият кўрсатаётганлар	
	бирлик	яқунга нисбатан фоизда	бирлик	яқунга нисбатан фоизда
Жами	23757	100,0	22705	100,0
<i>шу жумладан:</i>				
қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	2342	9,9	2189	9,6
саноат	3643	15,3	3474	15,3
қурилиш	2545	10,7	2426	10,7
савдо	5724	24,1	5446	24,0

	Рўйхатга олинганлар		Фаолият кўрсатаётганлар	
	бирлик	яқунга нисбатан фоизда	бирлик	яқунга нисбатан фоизда
ташиш ва сақлаш	1377	5,8	1318	5,8
яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	1836	7,7	1753	7,7
ахборот ва алоқа	238	1,0	231	1,0
соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	562	2,4	553	2,4
бошқа турдаги хизматлар кўрсатиш	5490	23,1	5315	23,5

Иқтисодий фаолият турлари бўйича рўйхатга олинган корхоналар ва ташкилотларнинг асосий қисми яъни 24,1 фоизи савдо, 15,3 фоизи саноат, 10,7 фоизи қурилиш, 9,9 фоизи қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 7,7 фоизи яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар, 5,8 фоизи ташиш ва сақлаш, 2,4 фоизи соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатишда, 1,0 фоизи ахборот ва алоқа соҳасида ва 23,1 фоизи бошқа фаолият турлари хиссасига тўғри келган.

Иқтисодий фаолият турлари бўйича рўйхатдан ўтган корхоналар ва ташкилотларнинг улуши, фоиз
(фермер ва деҳқон хўжалиқларидан ташқари)

Рўйхатдан ўтган корхоналар ва ташкилотларнинг асосий улуши Бухоро (31,9 фоиз) шахри, Гиждувон (10,8 фоиз), Ромитан (8,0 фоиз), Бухоро (7,5 фоиз) туманларига тўғри келди, шу билан бирга, энг кам улушни Қоровулбозор (1,9 фоиз), Олот (3,1 фоиз) туманлари, ҳамда Когон (3,7 фоиз) шахрида кузатилди.

Рўйхатга олинган юридик шахсларни мулкчилик шакллари бўйича тақсимланиши,

*бирликда
(фермер ва деҳқон хўжаликларисиз)*

	Жами, бирлик	давлат	нодавлат	шундан хусусий
Вилоят бўйича:	23757	2164	21593	3750
Бухоро ш.	7571	428	7143	1265
Когон ш.	880	81	799	174
<i>туманлар:</i>				
Бухоро	1776	156	626	372
Вобкент	1067	151	1620	121
Жондор	1558	167	916	124
Когон	1176	89	2312	198
Олот	740	114	1087	235
Пешкў	1404	157	1026	124
Ромитан	1898	158	399	116
Шофиркон	1471	184	1247	199
Қоракўл	1199	173	1740	295
Қоровулбозор	453	54	1391	35
Гиждувон	2564	252	1287	492

Рўйхатга олинган корхоналар умумий сонининг 9,1 фоизи нодавлат мулки шаклидаги корхоналар, шундан 17,4 фоизи хусусий корхоналар, 1,2 фоизи чет эл сармойеси иштирокидаги корхоналар, 0,2 фоизи акциядорлик жамиятлари, 72,1 фоизи бошқа корхоналар улушига тўғри келди.

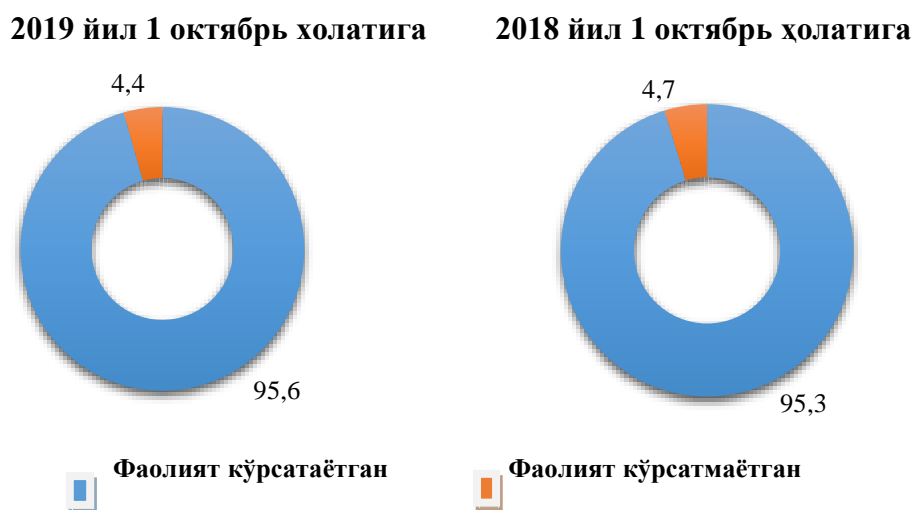
Рўйхатга олинган хўжалик юритувчи субъектлар-юридик шахслар мулкчилик шакллари бўйича (умумий сонига нисбатан фоиз ҳисобида)

Фаолият кўрсатаётган корхоналар ва ташкилотлар сони 22705 тани ташкил қилиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан солиштирилганда 5108 та (29,0 фоиз) га ошган.

Рўйхатга олинган корхоналар ва ташкилотларнинг умумий сонида фаолият кўрсатаётганларнинг улуши 95,6 фоизни, шу билан бирга жами корхоналар ва ташкилотларнинг умумий сонига нисбатан фаолият кўрсатмаётганларнинг улуши 4,4 фоизни ташкил этиб, бу кўрсаткич йил бошига нисбатан таққосланганда 0,7 фоизга камайган.

Фаолият кўрсатаётган ва фаолият кўрсатмаётган корхоналар ва ташкилотлар улуши, фоиз

Иқтисодий фаолият турлари бўйича фаолият кўрсатаётган корхоналар ва ташкилотларнинг умумий сонига нисбатан 24,0 фоизи савдо, 15,3 фоизи саноат, 10,7 фоизи қурилиш, 9,6 фоизи қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 7,7 фоизи яшаш ва

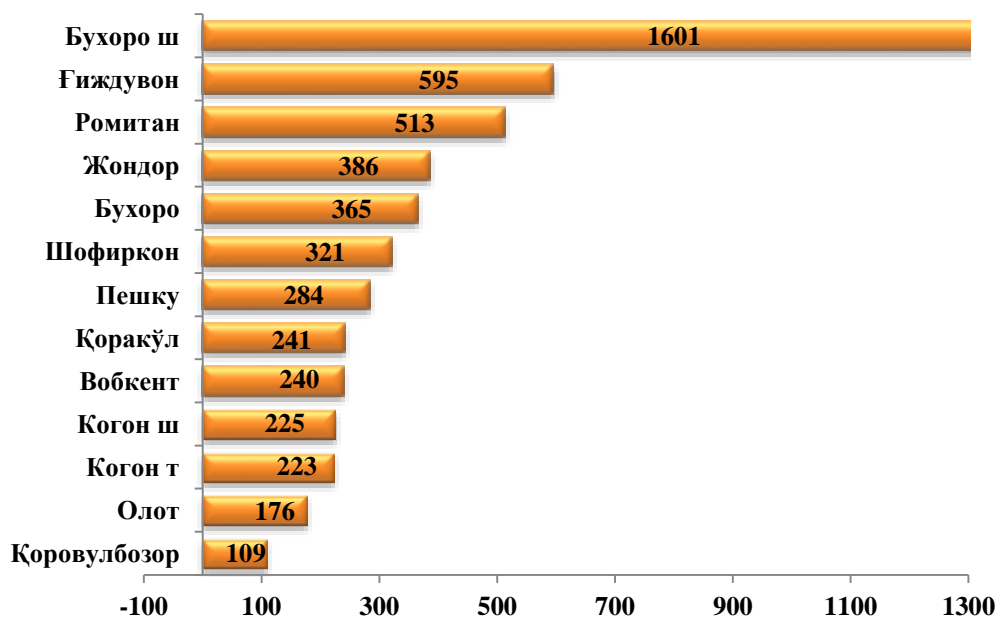
овқатланиш бўйича хизматлар, 5,8 фоизи ташиш ва сақлаш, 1,0 фоизи ахборот ва алоқа, 2,4 фоизи соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш ва 23,5 фоизи бошқа фаолият турлари хиссасига тўғри келади.

**Фаолият кўрсатаётган корхоналар ва ташкилотларнинг
иқтисодий фаолият турлари бўйича улуши, фоиз
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)**

Худудлар кесимида фаолият кўрсатаётган корхоналар ва ташкилотларнинг сонидан энг кўпи Бухоро (7323 та) шаҳри, Ғиждувон (2359 та), Ромитан (1852 та) ва Бухоро (1664 та) туманларида ташкил этгани ҳолда, ушбу йўналишда Когон (860 та) шаҳри, Олот (649 та) ва Қоровулбозор (444 та) туманларида корхоналар сони камлигини кузатиш мумкин.

**Шаҳар ва туманлар бўйича янги ташкил этилган корхоналар ва
ташкилотларнинг сони (бирликда)**

2019 йил январь-сентябрь ойларида 5279 та корхоналар ва ташкилотлар янги ташкил этилган бўлиб, 2018 йилнинг шу даврига нисбатан 2,0 мартага ошган. Янги ташкил этилган корхоналар ва ташкилотларнинг асосий қисми Бухоро (1601 та) шаҳри, Гиждувон (595 та), Ромитан (513 та) ва Жондор (386 та) туманлари ҳиссасига тўғри келган. Аксинча, Когон (225 та) шаҳри, Олот (223 та) ва Қоровулбозор (109 та) туманларида ташкил этиш кўрсаткичи паст даражада.

Шаҳар ва туманлар бўйича корхона ва ташкилотлар сони, (бирликда)
(деҳқон ва фермер хўжаликларисиз)

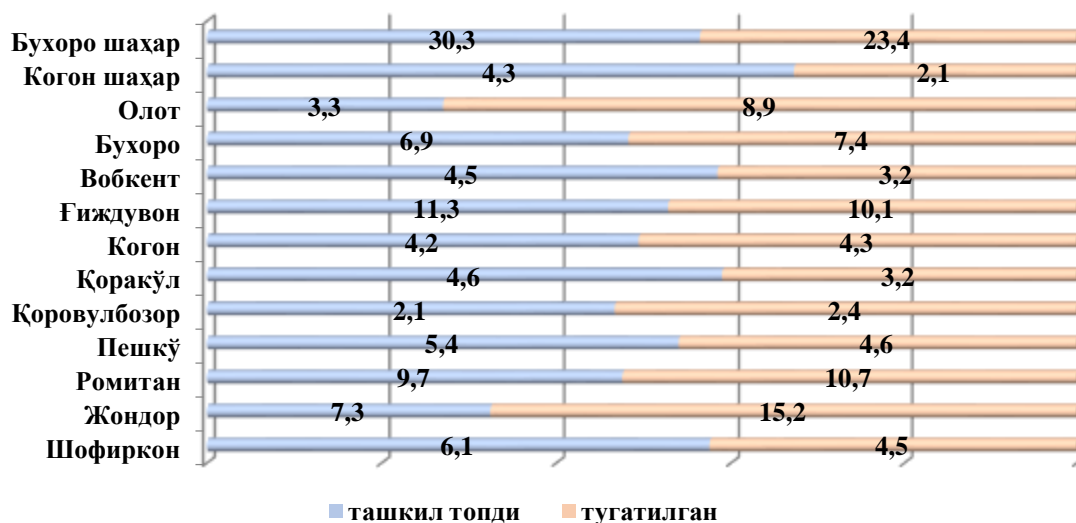
	01.10.2019 йил ҳолатига рўйхатга олинган	2019 йил январь-сентябрда	
		Янги ташкил этилган	Тугатилган
Вилоят бўйича	23757	5279	625
Бухоро ш.	7571	1601	146
Когон ш.	880	225	13
<i>туманлар:</i>			
Бухоро	1776	365	46
Вобкент	1067	240	20
Жондор	1558	386	95
	01.10.2019 йил ҳолатига рўйхатга олинган	2019 йил январь-сентябрда	
		Янги ташкил этилган	Тугатилган

Когон	1176	223	27
Олот	740	176	56
Пешкў	1404	284	29
Ромитан	1898	513	67
Шофиркон	1471	321	28
Қоракўл	1199	241	20
Қоровулбозор	453	109	15
Ғиждувон	2564	595	63

Иқтисодий фаолият турлари бўйича янги рўйхатга олинган корхона ва ташкилотларнинг 33,9 фоизи савдо, 20,4 фоизи саноат, 7,6 фоизи кишлок, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 10,0 фоизи қурилиш ва қолган қисми бошқа соҳаларга тўғри келади.

Ҳисобот даврида 625 та корхона ва ташкилотлар фаолияти тугатилган бўлиб, улардан 200 таси (жами фаолияти тугатилганларнинг 32,0 фоизи) ихтиёрий тугатилиш тартибини қўллаш орқали тугатилган.

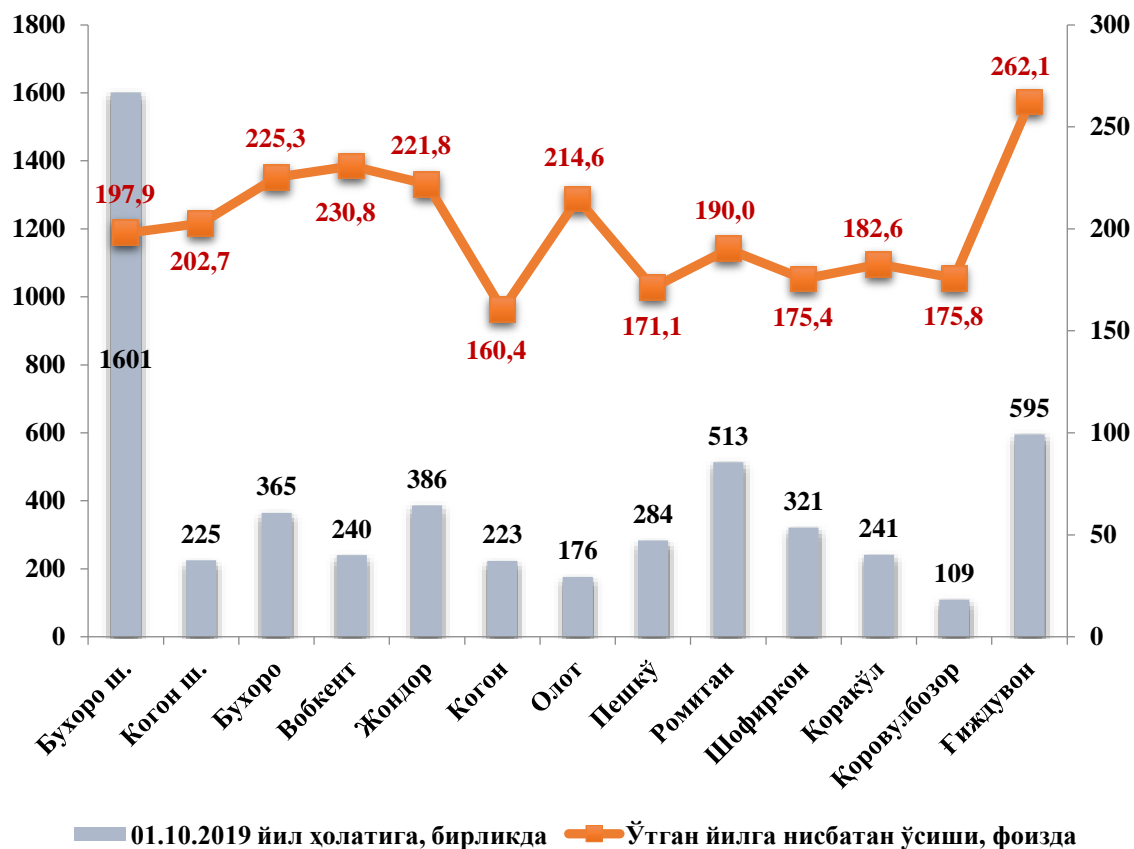
2019 йил январь-сентябрда ташкил топган ва тугатилган корхоналар
(деҳқон ва фермер хўжаликларисиз)

2019 йил январь-сентябрида жами 5279 та янги корхона ва ташкилотлар рўйхатга олинган (шундан кичик бизнес субъектлари 5097 та). Уларнинг асосий қисми Бухоро шаҳри (вилоят бўйича янги рўйхатга олинган жами корхона ва ташкилотларнинг 30,3 фоизи), Ғиждувон (11,3 фоиз), Ромитан (9,7 фоиз), Жондор (7,3 фоиз), Бухоро (6,9

фоиз) туманларига тўғри келди.

**Худудлар кесимида янги ташкил этилган корхоналар
ва ташкилотларнинг сони**
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

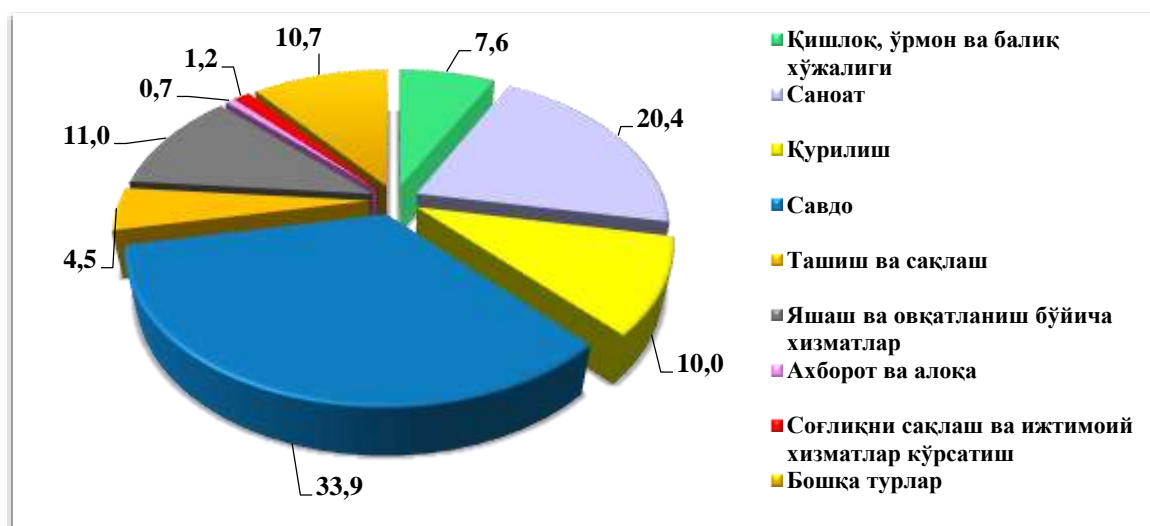
Агарда иқтисодий фаолият турлари кесимида кўрадиган бўлсак, корхонлар ва ташкилотларнинг асосий қисми савдо (1791 та), саноат (1076 та), қурилиш (528 та) ва яшаш ва овқатланишда (577 та) янги ташкил этилган. Энг кам эса соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш (64 та), ахборот ва алоқа (39 та) ҳамда ташиш ва сақлаш (235 та) фаолият турларига тўғри келган.

**Янги ташкил этилган корхоналар ва ташкилотларнинг иқтисодий
фаолият турлари бўйича сони, бирликда**
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

	01.10.2017 йил	01.10.2018 йил	01.10.2019 йил
--	----------------	----------------	----------------

	умумий сон	улуши, фоиз	умумий сон	улуши, фоиз	умумий сон	улуши, фоиз
Жами вилоят бўйича	1644	100,0	2621	100,0	5279	100,0
Савдо	241	14,7	421	16,1	1791	33,9
Саноат	398	24,2	411	15,7	1076	20,4
Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	333	20,3	405	15,5	403	7,6
Қурилиш	193	11,7	355	13,5	528	10,0
Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	126	7,7	207	7,9	577	11,0
Ташиш ва сақлаш	85	5,2	93	3,5	235	4,5
Ахборот ва алоқа	29	1,8	34	1,3	39	0,7
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	52	3,1	78	3,0	64	1,2
Бошқа турлар	187	11,3	617	23,5	566	10,7

**Иқтисодий фаолият турлари бўйича янги ташкил этилган
корхоналар ва ташкилотларнинг улуши, фоиз
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)**

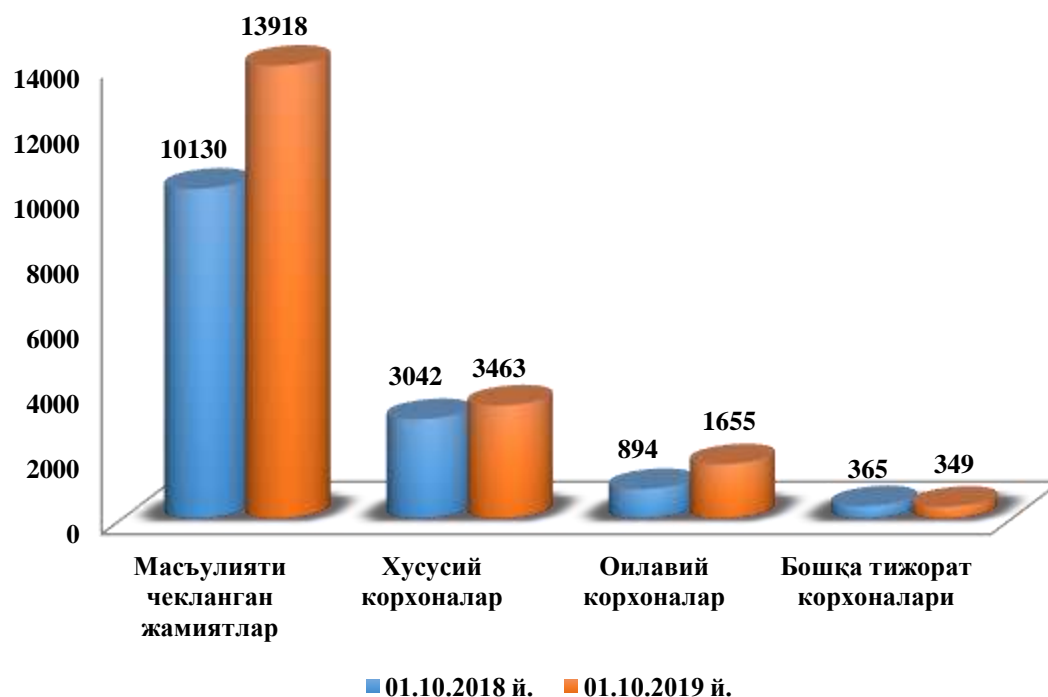

2019 йил 1 октябрь ҳолатига 19385 та тижорат шаклидаги корхоналар ва ташкилотлар фаолият кўрсатаётган бўлиб, шундан хусусий корхоналар – 3463 та, оилавий корхоналар – 1655 та, масъулияти чекланган жамиятлар – 13918 та ва бошқалар – 349 тани ташкил этган.

Тижорат шаклидаги фаолият кўрсатаётган корхоналар ва ташкилотларнинг

асосий қисми Бухоро (6470 та) шаҳри, Гиждувон (2023 та), ҳамда Ромитан (1622 та) ва Бухоро (1441 та) туманларида ташкил этган бўлса, аксинча Когон (737 та) шаҳри, Олот (499 та) ва Қоровулбозор (371 та) туманларида корхоналар ва ташкилотларнинг сони камлиги кузатилди.

Ташкилий ҳуқуқий шакллари таснифлагичи бўйича фаолият кўрсатаётган тижорат корхоналарининг сони, бирликда (фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

2019 йил 1 октябрь ҳолатига фаолият кўрсатаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналар сони 251 тани ташкил этди. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 113 тага ёки 81,9 фоизга ўсган. Ушбу корхоналарнинг асосий қисми Россия Федерацияси, Туркия Республикаси, Хитой Халқ Республикаси, Қозоғистон Республикаси ва Корея Республикаси ҳиссаларига тўғри келади.

Хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналарнинг давлатлар кесимида сони, бирликда

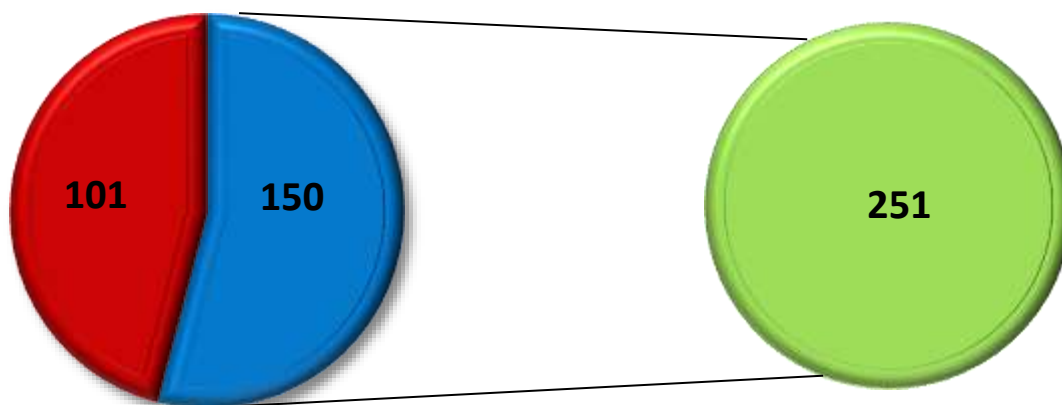

Шунингдек, хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналарнинг 150 таси қўшма, 101 таси эса хорижий корхоналар ҳисобига тўғри келади.

Фаолият кўрсатаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналар сони, бирликда

Қўшма корхоналар
Хорижий корхоналар

Жами хорижий капитал иштирокидаги корхоналар

Хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналарнинг асосий қисми Бухоро шаҳрида 136 та (жамидаги улуши 54,1 фоиз) ва Когон туманида 21 та (8,4 фоиз) ташкил этган. Энг кам Олот туманида 4 та (1,6 фоиз), Шофиркон туманида 6 та (2,4 фоиз), Қоракўл туманида 6 та (2,4 фоиз), ҳамда Қоровулбозор туманида 7 тани (2,8 фоиз) ташкил этади.

Бу эса мазкур хуудларда хорижий хамкорлар билан ишлашни, инвестициялар жалб этиш борасида амалий ишларни янада жонлантириш ҳамда ривожлантириш лозимлигини кўрсатмоқда.

**Хуудлар кесимида хорижий капитал иштирокидаги фаолият
кўрсатаётган корхоналар сони, бирликда**

	<i>Корхоналар сони</i>	<i>Жамига нисбатан улуши, фоиз</i>
Вилоят бўйича	251	100,0
Бухоро ш.	136	54,1
Когон ш.	13	5,1
<i>туманлар:</i>		
Бухоро	12	4,8
Вобкент	7	2,8
Жондор	11	4,4
Когон	21	8,4
Олот	4	1,6
Пешкў	14	5,6
Ромитан	8	3,2
Шофиркон	6	2,4
Қоракўл	6	2,4
Қоровулбозор	7	2,8
Ғиждувон	6	2,4

Агар 2019 йил 1 октябрь ҳолатига фаолият юритаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг иқтисодий фаолият турлари кесимида кўрсак, энг кўпи саноатда 110 та (жамига нисбатан улуши 43,8 фоиз), савдода 52 та (20,7 фоиз) ҳамда қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида 19 та (7,6 фоиз) ни ташкил қилган. Энг камлари эса ташиш ва сақлашда 5 та (2,0 фоиз), ахборот ва алоқа бўйича хизматларда 1 тани (04 фоиз) ва соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш тармоқларда 4 тани (1,6 фоиз) ташкил қилган.

Кўриниб турибдики фаолият юритаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг асосий қисми саноат ва савдо фаолияти, энг кам улуши эса соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш ҳамда ахборот ва алоқа фаолият турлари ҳиссаларига тўғри келган.

**Фаолият кўрсатаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг
иқтисодий фаолият турлари бўйича сони, бирликда
(2019 йилнинг 1 октябрь ҳолатига)**

	<i>Корхоналар сони</i>	<i>Жамига нисбатан улуши, фоиз</i>
Жами	251	100,0
<i>шу жумладан:</i>		
кишлоқ, ўрмон ва балиқхўжалиги	19	7,6
саноат	110	43,8
қурилиш	25	10,0
савдо	52	20,7
ташиш ва сақлаш	5	2,0
яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	18	7,2
ахборот ва алоқа	1	0,4
соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	4	1,6
бошқа турлар	17	6,7

**Фаолият кўрсатаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг
ўсиш динамикаси, бирликда**

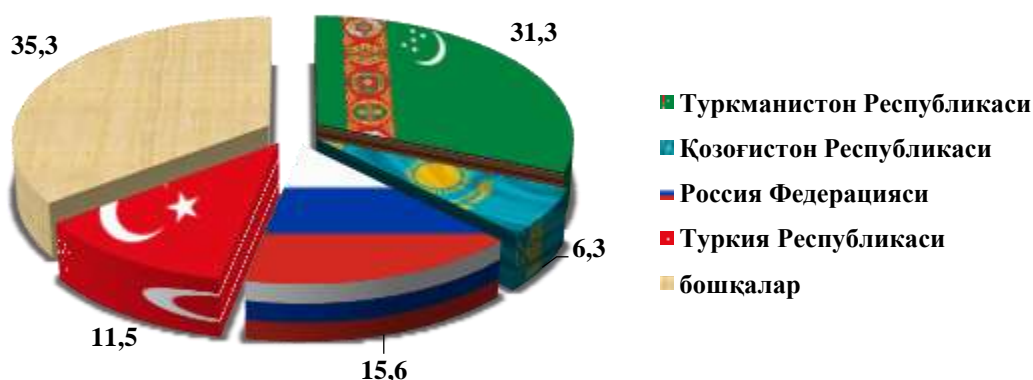

2019 йилнинг январь-сентябрь ойларида хорижий капитал иштирокидаги янги

ташкил этилган корхоналарнинг сони 96 тани ташкил қилган. Бу кўрсаткич эса ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 52 тага кўпайган.

Бунда, Туркменистон – 30 та, Россия Федерацияси резидентлари капитали иштирокида – 15 та, Туркия Республикаси – 11 та, Хитой Халқ Республикаси - 10 та ва Корея Республикаси – 6 та, ҳамда 24 таси бошқа давлатлар ҳиссасига тўғри келган. Шунингдек, 2019 йил давомида Афғонистон Ислом Республикаси, Германия Федератив Республикаси, Украина, Озарбайжон Республикаси ва бошқа давлатлар резидентлари томонидан қўшма фаолиятга қизиқиш билдиришган.

**Янги ташкил этилган хорижий капитал иштирокидаги
корхоналарнинг давлатлар кесимида улуши, фоиз
(2019 йил январь-сентябрь ҳолатига)**

Янги (96 та) ташкил этилган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг асосий қисми Бухоро (52 та) шаҳри, ҳамда Когон (8 та) тумани ҳиссаларига тўғри келди. Хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг энг кам ташкил этган ҳудудлар қаторига Вобкент (1 та), Қоракўл (1 та) ва Бухоро (2 та) туманлари киради.

**Янги ташкил этилган хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг
иқтисодий фаолият турлари бўйича ўсиш динамикаси, бирликда**

	2018 йил январь-сентябрь	2019 йил январь - сентябрь

	Жами	Умумий сонига нисбатан, фоиз	Жами	Умумий сонига нисбатан, фоиз
Жами	44	100,0	96	100,0
Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	5	11,4	10	10,4
Саноат	16	36,3	29	30,2
Қурилиш	4	9,1	16	16,7
Савдо	8	18,1	31	32,3
Яшаш ва овқатланиш	5	11,4	4	4,2
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар	1	2,3	2	2,1
бошқалар	5	11,4	4	4,1

Шу билан бирга, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ҳажмини кенгайтиришда етарли даражада ишлар тўғри йўлга қўйилмаганлиги сабабли, айрим ҳудудларда хорижий инвеститцияларни жалб қилишда беқарорлик сақланиб қолмоқда. Жумладан, Вобкент ва Қоракўл туманларида жорий йилнинг 9 ой давомида умуман хорижий капитал иштирокидаги корхоналар ташкил этилмаганлигини кўрсатмоқда.

Шунингдек, 2019 йил 1 октябрь ҳолатига хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатмаётган корхоналар сони 7 та бўлиб, булар Бухоро шаҳри (4 та), Олот, Ромитан, ҳамда Пешкў туманларида (1 тадан) дир.

2019 йил 1 октябрь ҳолатига вилоятимизда фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмаларнинг сони 19253 (фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари) тани ташкил қилган. Бу кўрсаткич ўтган йилга нисбатан 34,6 фоизга ошган.

Фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмаларнинг асосий қисми, яъни 6419 таси (33,3 фоиз) Бухоро шаҳри, 2012 таси (10,5 фоиз) Ёғдудвон тумани, 1614 таси (8,4 фоиз) Ромитан тумани, ҳамда 1438 таси (7,5 фоиз) Бухоро тумани ҳиссасига тўғри келмоқда. Энг ками Қоровулбозор туманида 354 та (1,8 фоиз), Олот туманида 494 (2,6 фоиз), ҳамда Когон шаҳрида 730 та (3,8 фоиз) ни ташкил этган.

Ҳудудлар кесимида фаолият кўрсатаётган кичик тадбиркорлик субъектлари сони
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

	01.10.2018йил ҳолатига	01.10.2019йил ҳолатига
--	-------------------------------	-------------------------------

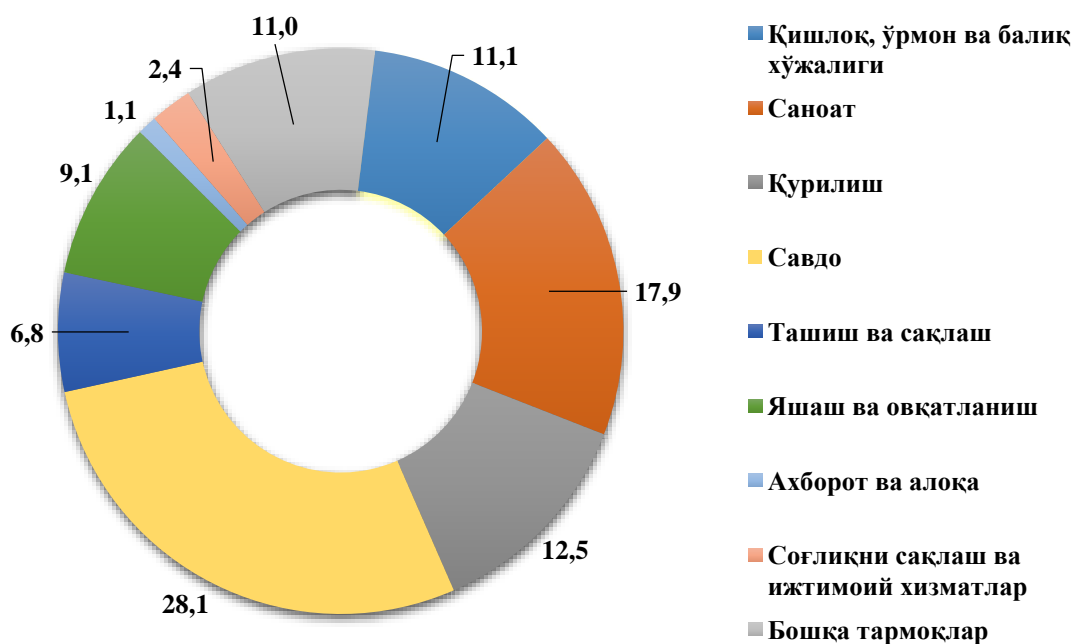
	<i>Жами (бирликда)</i>	<i>жамига нисбатан фоизда</i>	<i>Жами (бирликда)</i>	<i>жамига нисбатан фоизда</i>
Вилоят бўйича	14304	100,0	19253	100,0
Бухоро ш.	4868	34,0	6419	33,3
Когон ш.	485	3,4	730	3,8
<i>туманлар:</i>				
Бухоро	1024	7,2	1438	7,5
Вобкент	597	4,2	818	4,2
Жондор	965	6,7	1278	6,6
Когон	751	5,3	995	5,2
Олот	419	2,9	494	2,6
Пешкў	883	6,2	1108	5,8
Ромитан	1113	7,8	1614	8,4
Шофиркон	789	5,5	1098	5,7
Қоракўл	654	4,6	895	4,6
Қоровулбозор	246	1,7	354	1,8
Ғиждувон	1510	10,5	2012	10,5

Иқтисодий фаолият турлари кесимида фаолият кўрсатаётган жами 19253 та кичик корхона ва микрофирмаларнинг 5414 таси (28,1 фоиз) савдо, 3439 таси (17,9 фоиз) саноат, 2407 таси (12,5 фоиз) қурилиш, 2141 таси (11,1 фоиз) қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 1744 таси (9,1 фоиз) яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар, 1308 таси (6,8 фоиз) ташиш ва сақлаш, 217 таси (1,1 фоиз) ахборот ва алоқа, 473 таси (2,4 фоиз) соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш ҳамда 2110 таси (11,0 фоиз) бошқа фаолият турлари ҳиссаларига тўғри келади.

Шундан кўришиб турибдики, фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмаларнинг асосий қисми саноат ва савдо фаолият турларига тўғри келади.

Энг кам улуши эса соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш ҳамда ахборот ва алоқа фаолият турларига тўғри келган.

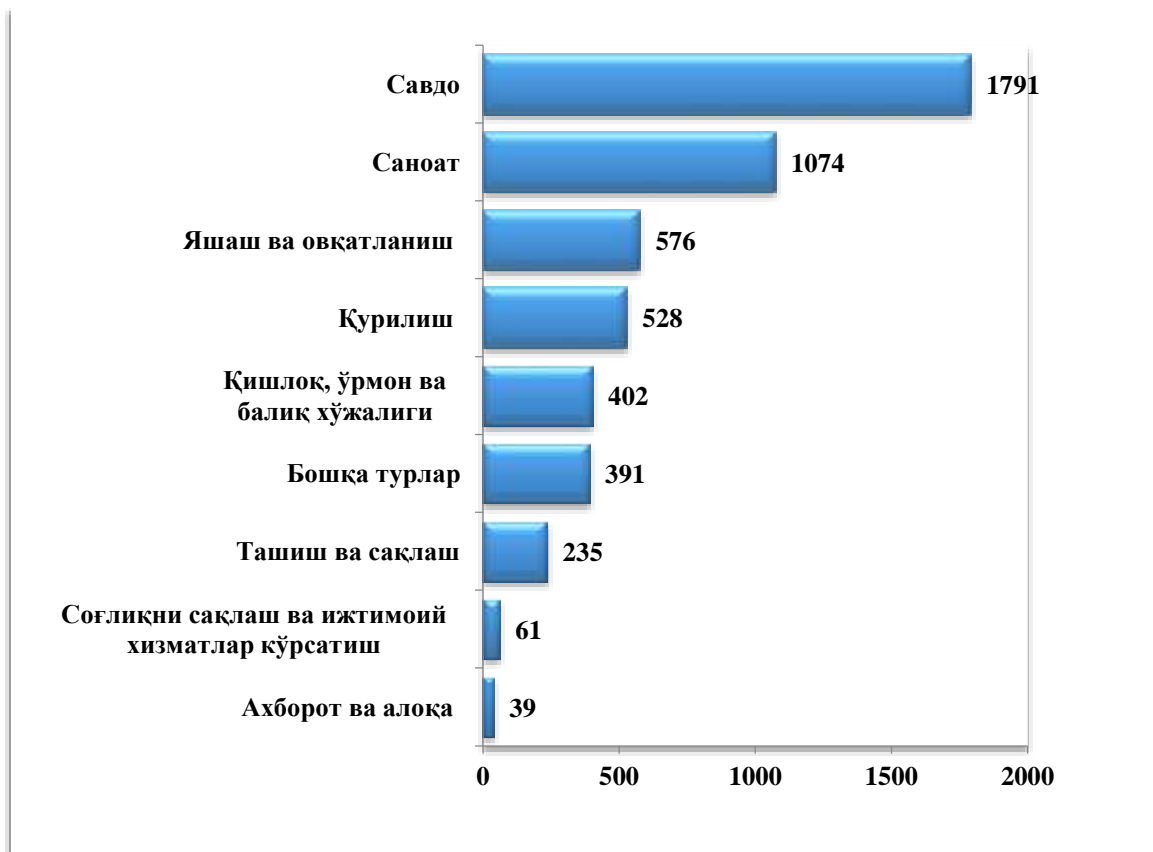
**Фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмаларнинг
иқтисодий фаолият турлари бўйича улуши, фоизда**
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

Кичик тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш асосида уларнинг ишлаб чиқариш фаолиятини самарали ташкил этиш бўйича ишлар етарли даражада ташкил этилмаганлиги сабабли фаолият кўрсатмаётган кичик тадбиркорлик субъектларининг жами рўйхатга олинганларнинг умумий сонига нисбатан улуши юкори бўлмоқда.

2019 йил январь-сентябрь ойларида 5097 та кичик корхона ва микрофирмалар янги ташкил этилган. Бу эса ўтган йилнинг шу даврига нисбатан қараганда 81,1 фоизга кўпроқдир. Энг кўп янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмалар Бухоро шаҳри (1532 та), Ғиждувон (583 та), Ромитан (498 та) ва Жондор (376 та) туманлари ҳиссасига тўғри келади. Энг кам Қоровулбозор (107 та), Олот (172 та), ҳамда Когон (215 та) туманларида ташкил этилган.

**Янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмаларнинг
иқтисодий фаолият турлари бўйича сони, birlikда**
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

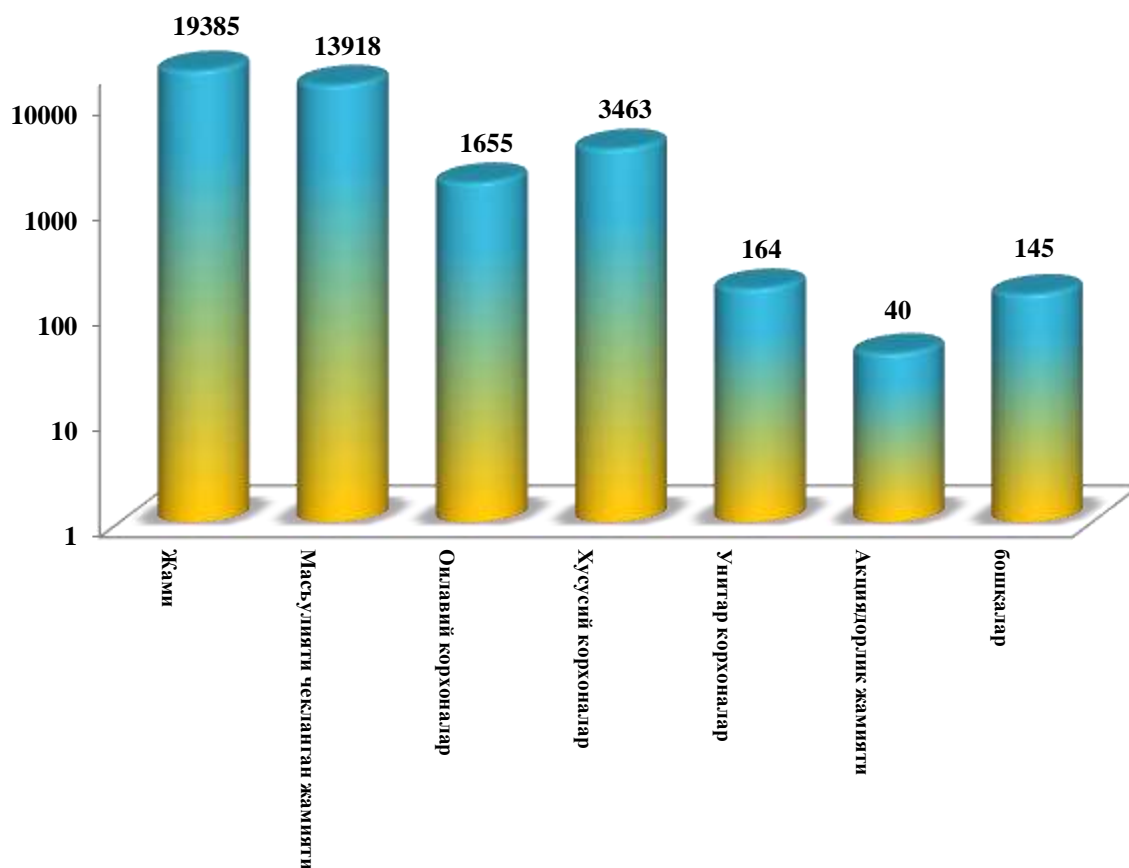

Агарда иқтисодий фаолият турлари кесимида кўрадиган бўлсак, энг кўпи савдода 1791 та, саноатда 1074 та ҳамда яшаш ва овқатланишда 576 та ташкил этилган. Энг ками эса соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизмат кўрсатишда 61 та, ахборот ва алоқада 39 та, ҳамда ташиш ва сақлашда 235 та ташкил этилган.

Тижорат корхоналари.

2019 йил 1 октябрь ҳолатига 19385 та тижорат шаклидаги корхона ва ташкилотлар фаолият кўрсатаётган бўлиб, шундан хусусий корхоналар – 3463 та, оилавий корхоналар – 1655 та, масъулияти чекланган жамиятлар – 13918 та ва бошқалар 349 тани ташкил этган.

Ташкилий-ҳуқуқий шакллари таснифлагичи бўйича фаолият юритаётган тижорат корхоналарнинг умумий сони, бирликда

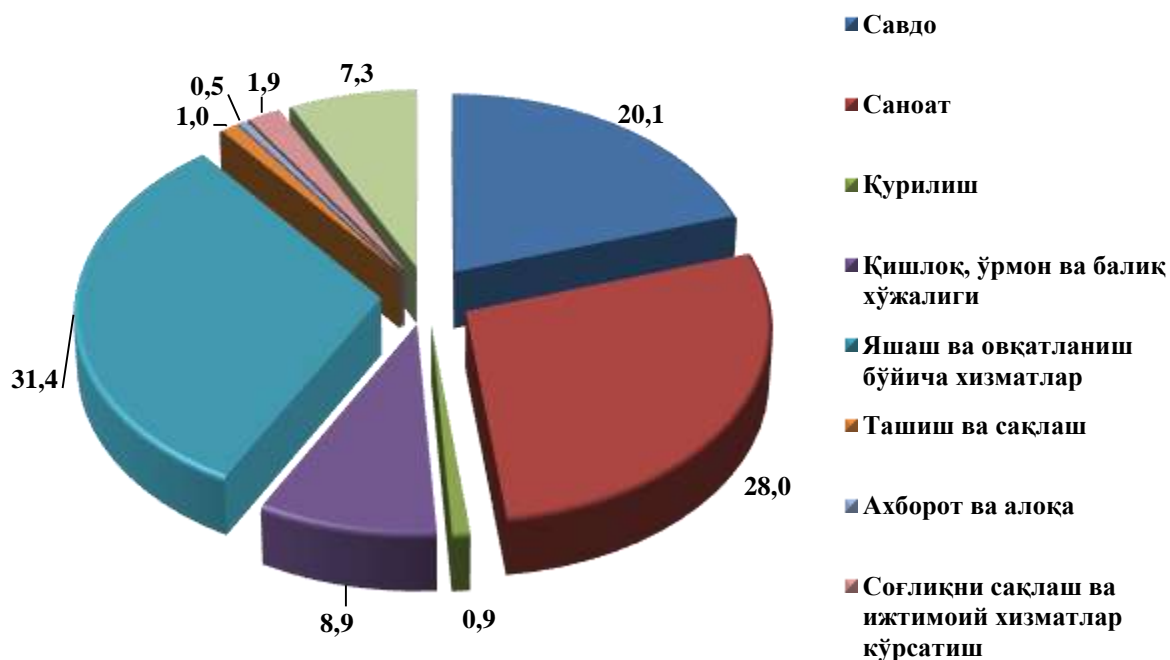

Оилавий корхоналар сони

Юридик шахс сифатида давлат рўйхатидан ўтган оилавий корхоналар сони - 2019 йилнинг 1 октябрь ҳолатига 1730 тани ташкил этиб, улардан 1655 таси ёки 95,7 фоиз фаолият юритади. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан олганда давлат рўйхатидан ўтганларнинг ҳамда фаолият кўрсатаётганларнинг умумий сони ўртача 84,8 фоизга ошганлигини таъкидлаш лозим.

Фаолият кўрсатаётган оилавий корхоналарнинг иқтисодий фаолият турлари кесимида қаралганда уларнинг 31,4 фоиз ёки 520 таси яшаш ва овқатланиш хизматлари, 28,0 фоиз ёки 464 таси саноат, 20,1 фоиз ёки 333 таси савдо, 8,9 фоиз ёки 147 таси қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 1,9 фоиз ёки 31 таси соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш, 0,9 фоиз ёки 15 таси қурилиш, 1,0 фоиз ёки 16 таси ташиш ва сақлаш, 0,5 фоиз ёки 9 таси ахборот ва алоқа, ҳамда 7,3 фоиз ёки 120 таси бошқа фаолият турлари хиссасига тўғри келмоқда.

Фаолият кўрсатаётган оилавий корхоналарни иқтисодий фаолият турлари бўйича улуши (фоиз)

Иқтисодий фаолият турлари кесимида фаолият кўрсатаётган оилавий корхоналарнинг 2019 йил 1 октябрь ҳолатига энг кўпи саноат ҳамда яшаш ва овқatlаниш хизматлари, энг ками эса ташиш ва сақлаш, ахборот ва алоқа каби фаолият турлари ҳиссасига тўғри келади.

2019 йилнинг январь-сентябрь ойларида жами 625 та корхоналар ва ташкилотлар фаолиятини тугатган. Ушбу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 109 тага камайган.

Албатта хўжалик юритувчи субъектларнинг бугунги кун талабларига мослашиши ва рақобатбардошлигини ошириши борасида юртимизда талайгина ижобий ўзгаришлар кўзга ташланиб, қатор ислохотлар амалга оширилмоқда. Бунинг натижасида мамлакатимизда корхоналарнинг бугунги кун бозорига мослашиши даражаси ортиб бормоқда. Мисол тариқасида 2017 йилда 1072 та, 2018 йилда 734 та корхоналар ва ташкилотлар ўз фаолиятини якунлаган бўлса, 2019 йилнинг январь-сентябрь ойларида ушбу кўрсаткич 625 тани ташкил этган.

**Янги ташкил этилган ва тугатилган
корхоналар ва ташкилотлар динамикаси, бирликда
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)**

Агарда тугатилган корхоналарнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича қарайдиган бўлсак, 22,9 фоизи ёки 105 таси савдо, 18,9 фоизи ёки 118 таси саноат, 9,4 фоизи ёки 59 таси қурилиш, 15,2 фоизи ёки 95 таси қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 6,7 фоизи ёки 42 таси яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар, 8,3 фоизи ёки 52 таси ташиш ва сақлаш, 0,8 фоизи ёки 5 таси ахборот ва алоқа ҳамда 16,8 фоизи ёки 105 таси бошқа фаолият турлари ҳиссаларига тўғри келади.

Шундан кўриниб турибдики, тугатилган корхоналарнинг асосий қисми саноат ва савдо фаолият турларига тўғри келади. Шунингдек, энг кам улуши эса ташиш ва сақлаш ҳамда ахборот ва алоқа фаолият турларига тўғри келган.

**Тугатилган корхоналар ва ташкилотларнинг иқтисодий
фаолият турлари бўйича сони, бирликда
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)**

	2018 йил январь-сентябрь ойларида		2019 йил январь-сентябрь ойларида		
	Жами	Жамига нисбатан улуши, фоиз	Жами	Жамига нисбатан улуши, фоиз	фарқи, (+,-)
Жами	734	100,0	625	100,0	-109
<i>шундан:</i>					
Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	86	11,7	95	15,2	-9
Саноат	133	18,1	118	18,9	-15
Қурилиш	77	10,5	59	9,4	-18
Савдо	196	26,7	143	22,9	-53
Ташиш ва сақлаш	57	7,8	52	8,3	-5
Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	65	8,9	42	6,7	-23
Ахборот ва алоқа	15	2	5	0,8	-10
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	9	1,2	6	1,0	-3
Бошқа турлар	96	13,1	105	16,8	9

2019 йил январь-сентябрь ойларида 577 та кичик тадбиркорлик субъектлари тугатилган. Уларнинг асосий қисми 142 таси (24,6 фоизи) савдо, 116 таси (20,1 фоизи) саноат, 57 таси (9,9 фоизи) қурилиш, 94 таси (16,3 фоизи) кишлок, ўрмон ва балиқ хўжалиги, 42 таси (7,3 фоизи) яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар, 52 таси (9,0 фоизи) ташиш ва сақлаш, 5 таси (0,9 фоизи) ахборот ва алоқа ҳамда 64 таси (11,0 фоизи) бошқа фаолият турлари ҳиссаларига тўғри келган.

Тугатилган корхоналар ва ташкилотларнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича улуши, фоизда
(фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари)

Тадбиркорликни қўллаб - қувватлаш натижасида ҳудудларда ҳам тугатилган кичик корхона ва микрофирмалар сони йилдан йилга камайиб бормоқда. Ушбу йўналишда асосан Бухоро шаҳрида –137 та, Вобкент туманида - 64 та, ҳамда Шофиркон туманида - 21 та кичик корхона ва микрофирмалар 2018 йилнинг январь-сентябрь ойларида нисбатан кам тугатилганлигини статистик рақамларда кўришимиз мумкин.

